

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou ve věci

žalobce: **X. X.**, narozený dne X
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Emilem Flegelem
sídlem K Chaloupkám 3170/2, 106 00 Praha

proti
žalovanému: **Ministerstvo dopravy**
sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 5. 2022 č.j. MD-15115/2022-160/4

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí Ministerstva dopravy (dále jen „žalovaný“) ze dne 9. 5. 2022 č.j. MD-15115/2022-160/4 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy ze dne 23. 9. 2021 č.j. MHMP 1509114/2021/BuL (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím Magistrát hl. m. Prahy (dále jen „správní orgán I. stupně“) v souladu s ust. § 67 správního řádu a ust. § 93 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon

Shodu s prvopisem potvrzuje: X. X.

č. 250/2016 Sb.“) rozhodl tak, že žalobce se uznává vinným z porušení povinnosti uložené mu v ust. § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 361/2000 Sb.“), když dne 24. 4. 2021 v 18:40 hodin řídil v Praze 4, v ulici 5. května, ve směru jízdy z centra, osobní motorové vozidlo tovární značky Dodge, specifikované registrační značky, přičemž na ulici 5. května, za nájezdem z ulice Jižní spojka, na úrovni s budovou T-Mobile, v místě, kde orgány Policie ČR v té době prováděly kontrolu rychlosti jízdy pomocí silničního radarového rychloměru RAMER 10C, projížděl rychlostí 133 km/h, přestože je v tomto úseku obecnou úpravou pravidel provozu na pozemních komunikacích v obci stanovena rychlost 80 km/h; při zvážení možné odchylky měřicího zařízení ve výši $\pm 3 \%$ byla žalobci jako nejnižší skutečná rychlost naměřena rychlost jízdy 129 km/h, což je o 49 km/h vyšší, než je v konkrétním místě dovoleno, a tím se žalobce dopustil přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bodu 2 zákona č. 361/2000 Sb., za což mu byla dle ust. § 125c odst. 5 písm. d) a ust. § 125c odst. 6 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb. uložena pokuta ve výši 8 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu 6 měsíců s účinností ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a dále povinnost uhradit správnímu orgánu I. stupně náhradu nákladů řízení v paušální částce 1 000 Kč.

II. Obsah žaloby

3. Žalobce namítal porušení ust. § 36 odst. 3 a ust. § 2 odst. 4 správního řádu, konkrétně zásady ochrany veřejného zájmu a zásady legitimního očekávání, když žalovaný v případě žalobce prvostupňové rozhodnutí potvrdil, ačkoliv byl žalobce poučen o možnosti seznámit se s podklady pro rozhodnutí a vyjádřit se k nim tak, že v předvolání k jednání ze dne 11. 8. 2021 bylo uvedeno, že *„před vydáním rozhodnutí má účastník řízení právo vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí (§ 36 odst. 3 správního řádu), a to ve shora uvedeném termínu ústního jednání. Pokud se však k ústnímu jednání bez náležité omluvy nebo bez dostatečného důvodu nedostaví a nebude nařizováno další ústní jednání, má správní orgán za to, že se tohoto práva vzdal“*. Žalovaný přitom v obdobných případech (s obdobným poučením) rozhodnutí správního orgánu I. stupně ruší jako nezákonná, např. v rozhodnutí ze dne 8. 9. 2021, č. j. MD-28052/2021-160/4 žalovaný uvedl následující: *„správní orgán I. stupně v předvolání k ústnímu jednání v části poučení uvedl, že před vydáním rozhodnutí má účastník řízení právo vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí (§ 36 odst. 3 správního řádu), a to v uvedeném termínu ústního jednání, kdy pokud se odvolatel k ústnímu jednání bez náležité omluvy nebo bez dostatečného důvodu nedostaví a nebude nařizováno další ústní jednání, má správní orgán I. stupně za to, že se tohoto práva vzdal. Odvolací správní orgán k tomu konstatuje, že daná formulace správního orgánu I. stupně nevyplývá z žádného právního předpisu. Podle ust. § 80 odst. 4 věty druhé zákona č. 250/2016 Sb. platí, že ústní jednání lze konat bez přítomnosti obviněného jen tehdy, jestliže byl řádně předvolán a souhlasí s konáním ústního jednání bez vlastní přítomnosti, nebo pokud se na předvolání nedostaví bez náležité omluvy nebo bez dostatečného důvodu. Z uvedeného vyplývá, že pokud se obviněný k nařízenému ústnímu jednání nedostaví bez náležité omluvy nebo bez dostatečného důvodu, proběhne toto ústní jednání v jeho nepřítomnosti. Správní orgán I. stupně však následně uvedl, že pokud se obviněný k ústnímu jednání nedostaví, má za to, že se „vzdal práva na seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádření se k nim“*. Uvedená formulace je nesprávná, neboť vzdání se práva je projevem vůle formou úkonu, jež

tento projev vůle demonstruje. V případě vzdání se práva tak musí vyvinout aktivitu osoba, jež se tohoto práva vzdává a nemůže ji suplovat správní orgán uvedenou formou poučení o následků v případě neaktivity. Odvolací správní orgán tak konstatuje, že odvolatel nebyl ze strany správního orgánu I. stupně dostatečně poučen o jeho právech týkajících se seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádření se k nim.“ Zcela totožně žalovaný rozhodl v rozhodnutí ze dne 7. 1. 2022, č. j. MD-38702/2021-160/4, přičemž zástupci žalobce jsou známy desítky dalších totožných případů. Nepřipadá v úvahu, aby správní orgány v totožných věcech rozhodovaly opačně, tedy nahodile a svévolně, přičemž o odvoláních rozhoduje ve všech případech totožný správní orgán a totožná úřední osoba. Uvedl, že mohl oprávněně očekávat, že žalovaný v jeho věci rozhodne shodně jako v ostatních totožných věcech, nikoliv bezdůvodně rozdílně.

4. Žalobce odkázal též na nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 3. 2003, sp. zn. IV. ÚS 690/01, ohledně předvídatelnosti postupů orgánů veřejné moci, a na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 16. 3. 2010, č. j. 1 Afs 50/2009 – 233. Správní orgán tedy musí rozhodovat v souladu s již vydanými rozhodnutími, která se týkala skutkově stejných či obdobných případů, je nutné chránit víru účastníků, že správní orgán bude v jejich věcech rozhodovat v souladu s předchozími obdobnými případy. Uvedl, že rozhodování v souladu se zásadou legitimního očekávání zaručuje rovnost před zákonem, žalovaný sám v desítkách rozhodnutí setrval rozhoduje tak, že účastník řízení v případě poučení, jakého se dostalo žalobci, nebyl ze strany správního orgánu I. stupně dostatečně poučen o jeho právech týkajících se seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádření se k nim, a rozhodnutí správního orgánu I. stupně jako nezákonná ruší. Žalobce s tímto právním názorem plně souhlasil, měl za to, že byl nedostatečně poučen a zbaven práva na vyjádření se k podkladům pro vydání rozhodnutí. Navrhl, aby soud napadené i prvostupňové rozhodnutí zrušil, a aby byl žalovaný povinen uhradit žalobci náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný uvedl, že žalobce v podané žalobě nepopisuje danou problematiku dostatečně výstižně; poukázal na to, že v dané věci žalobce v původním řízení nenamítal omezení procesních práv vyplývajících pro něj z ust. § 36 odst. 3 správního řádu z důvodu nesprávného poučení o nich, k zachování tohoto práva v daném správním řízení se však žalovaný vyjádřil v souvislosti s námitkou žalobce ve vztahu k údajnému odepření nahlédnutí do spisu žalobci ze strany správního orgánu I. stupně a následnému nedodržení postupu ve smyslu ust. § 38 odst. 5 správního řádu, k čemuž žalovaný citoval část odůvodnění na str. 4 napadeného rozhodnutí. Tyto závěry ve vztahu k zachování a využití procesních práv žalobce dle ust. § 36 odst. 3 správního řádu a dostatečnosti poučení ze strany správního orgánu I. stupně platí i pro žalobní námitky.
6. Ke dvěma rozhodnutím, na něž žalobce odkázal, uvedl, že v daných řízeních byly důvody pro zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně dány více jeho procesními a důkazními pochybeními závažného charakteru, nikoli pouze nesprávným poučením o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim. K rozhodnutí ze dne 7. 1. 2022, č. j. MD-38702/2021-160/4, uvedl, že takovými důvody byly nedostatečné odůvodnění kvalifikace zavinění s návazností na nedostatečné odůvodnění výše uloženého správního trestu, neuvedení všech dalších kritérií pro odůvodnění výše správního trestu a neprovedení dostatečných důkazů, kdy důkazní

situace vyžadovala provedení výsledků zasahujících policistů nad rámec provedených pouze listinných a dalších důkazů. Z kritiky způsobu poučení účastníka řízení o jeho procesních právech ze strany žalovaného v daném rozhodnutí neplyne, že by toto pochybení bylo považováno za natolik závažné z hlediska celkového nedodržení zákonného postupu v řízení a zachování procesních práv účastníka řízení, že by bylo samo o sobě dostatečným důvodem pro zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně. A to i přesto, že žalovaný toto pochybení správnímu orgánu I. stupně explicitně vytkl a zavázal jej k nápravě před vydáním nového rozhodnutí vedle nápravy jiných, podstatnějších pochybení vzniklých během řízení. Ke zrušení rozhodnutí ze dne 8. 9. 2021, č. j. MD-28052/2021-160/4 žalovaný uvedl, že k tomu sice došlo explicitně pouze z důvodu nesprávného poučení, kdy se dalšími rozsáhlými námitkami žalovaný dále již výslovně nezabýval, jednalo se však o ojedinělý postup, od něž v rámci sjednocení rozhodovací metodiky související i s vývojem některých názorů Nejvyššího správního soudu upustil.

7. Dle žalovaného jde v případě napadeného rozhodnutí o jinou situaci, kdy se správní orgán I. stupně v řízení dalších pochybení nedopustil, resp. nebyl důvod vyhovět žádné z námitek žalobce v původním řízení a prvostupňové rozhodnutí proto zrušit, nejde tak o protikladný postup žalovaného ve zcela totožné věci. V souladu s dlouhodobou judikaturou Nejvyššího správního soudu musí být účastníku dána možnost seznámit se s obsahem spisové dokumentace před vydáním rozhodnutí a vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí dle ust. § 36 odst. 3 správního řádu, tato možnost byla žalobci v posuzovaném případě dostatečně srozumitelně dána, včetně poučení o tom, jak může tato svá procesní práva uplatnit, byť s nesprávnou částí formulace v poučení.
8. Uvedl, že z hlediska míry závažnosti daného pochybení v poměru k procesnímu důsledku v podobě zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně by se nejednalo o postup dostatečně vnitřně proporcionální, takový postup by se vymykal zásadě procesní ekonomie. Při sjednocování vlastní procesní metodiky proto žalovaný došel k názoru, že uvedené pochybení není natolik závažné, aby je bylo třeba takto razantním způsobem napravit, jednalo-li by se o jediný důvod pro zrušení prvostupňového rozhodnutí. I toto poučení dostatečně poučovalo účastníky řízení o jejich právu dle § 36 odst. 3 správního řádu. K tomu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 6. 2022, č. j. 6 As 98/2022 – 26, z něhož plyne, že jediné úplná absence či zcela mylně znějící poučení, které by podstatně znesnadňovalo účastníku řízení uplatnit jeho práva dle ust. § 36 odst. 3 správního řádu by bylo důvodem pro zrušení celého rozhodnutí. Skutečnost ojedinělého zrušení meritorního rozhodnutí správního orgánu I. stupně žalovaným pouze z důvodu výše uvedené nesprávnosti v poučení v předmětném procesním právu v některých jeho rozhodnutích není důvodem pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí a nelze se domáhat rozhodovací praxe.

IV. Replika žalobce

9. Žalobce v replice ze dne 7. 9. 2022 setrval na podané žalobě a poukázal na to, že žalovaný své vyjádření vypracoval dne 19. 8. 2022 a dne 23. 8. 2022 vydal rozhodnutí, č. j. MD-26871/2022-160/4, ve kterém zrušil rozhodnutí správního orgánu I. stupně a k předmětnému poučení uvedl, že *uvedená formulace je nesprávná, neboť vzdání se práva je projevem vůle formou úkonu, jež tento projev vůle demonstruje...odvolací správní orgán zavazuje správní orgán I. stupně, aby v novém projednání věci řádně poučil odvolatele o jeho*

procesních právech účastníka řízení a po umožnění odvolateli uplatnit svá zákonná práva ve věci rozhodl. Správní orgán I. stupně tedy během řízení porušil ustanovení § 3, § 50 odst. 3, § 68 odst. 3 a ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu. Uvedl, že vyjádření k žalobě i přiložené rozhodnutí v rozmezí 4 kalendářních (2 pracovních) dní vypracovala totožná úřední osoba, Mgr. Z. K., žalovaný se tak fakticky pokouší uvést soud v omyl tvrzením, že žalobcem doložená rozhodnutí jsou jakýsi „ojedinělý úlet“, od kterého již v rámci „sjednocování vlastní procesní metodiky“ upustil, ačkoliv ve vydávání totožných rozhodnutí prokazatelně pokračuje, nadto žalovaný ani nijak neprokázal, že by došlo k jakémukoliv „sjednocování vlastní procesní metodiky“. Dle žalobce neobstojí ani účelová argumentace žalovaného, že nesprávný postup správního orgánu I. stupně nepředstavuje důvod ke zrušení rozhodnutí, když žalovaný ve všech doložených rozhodnutích označuje postup správního orgánu I. stupně za nezákonný, v rozporu s právními předpisy a výslovně uvádí, že rozhodnutí z tohoto důvodu zrušuje; v posledně doloženém rozhodnutí je zvýrazněno, že správní orgán I stupně tedy během řízení porušil ustanovení § 3, § 50 odst. 3, § 68 odst. 3 a ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu, jedná se tak o výslovné konstatování rozporu správního orgánu I. stupně s právními předpisy, přičemž ust. § 90 odst. 1 správního řádu žalovanému v takovém případě nedává jinou možnost, než napadené rozhodnutí nebo jeho část zrušit, případně změnit, což je ale postup, který v případě existence neodstranitelných vad v prvoinstančním řízení nepřípadá v úvahu.

10. Dále uvedl, že rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 6. 2022, č. j. 6 As 98/2022 – 26, výrok použitý žalovaným ve vyjádření neobsahuje. Pokud by žalovaný dospěl k závěru, že rozhodnutí v doložených věcech zrušil nesprávně, nepochybně by svá – nyní jím samým fakticky za nezákonná označená – rozhodnutí zrušil v rámci mimořádných opravných prostředků, což neučinil. I to nasvědčuje čistě účelové argumentaci žalovaného, který svou dosavadní a stále pokračující rozhodovací praxi účelově bagatelizuje pouze za účelem obhájení bezdůvodně odlišného postupu v žalobou napadené věci.

V. Obsah správního spisu

11. Ze správního spisu soud zjistil, že dle úředního záznamu ze dne 24. 4. 2021, téhož dne v 18:40 hodin si hlídka Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. města Prahy, ve vozidle v civilním provedení se zařízením RAMER 10c všimla osobního automobilu přibližujícího se vysokou rychlostí, přičemž později bylo zjištěno, že jde o vozidlo, ohledně kterého byl dle předložených dokladů jako řidič zjištěn žalobce. K tomuto úřednímu záznamu bylo přiloženo CD s 5 videozáznamy, na nichž na místě GPS souřadnic 14°28'38.8" E 50°02'23.5" N, tj. v Praze 4 v ulici 5. května směrem z centra, dne 24. 4. 2021 v 18:39 hodin policejní hlídka začala pronásledovat předmětné vozidlo, které kolem policejní hlídky projelo vysokou rychlostí v levém jízdním pruhu, a k zastavení vozidla došlo v 18:41 hodin na místě GPS souřadnic 14°30'36.4" E 50°01'16.7" N, kdy hlídka řidiče tohoto vozidla kontrolovala.
12. Součástí správního spisu je fotografie řidičského a občanského průkazu žalobce, fotografie malého technického průkazu předmětného vozidla, evidenční karta řidiče a protokol o lékařském vyšetření žalobce ze dne 24. 4. 2021.
13. Záznam o přestupku obsahuje obrazový záznam č. 9129 ze dne 24. 4. 2021 v 18:40 hodin, jež zachycuje předmětný osobní automobil v ulici 5. května ve směru Jižní spojka v Praze

- 4, kdy naměřená rychlost tohoto vozidla přístrojem RAMER10 činila 133 km/h, a rychlostní limit na daném místě byl 80 km/h. Dle ověřovacího listu č. 100/20 ze dne 19. 5. 2020, byl ve vozidle Škoda Superb, jehož vlastníkem je Policie ČR, Krajské ředitelství policie hl. města Prahy, instalován silniční rychloměr RAMER 10c, který byl jako stanovené měřidlo ověřen a lze jej používat k měření rychlosti.
14. Dle oznámení o přestupku ze dne 24. 4. 2021, č. j. KRPA-1945-280/9-2021-00007, byla naměřená rychlost vozidla žalobce po odečtu odchylky 129 km/h, nejvyšší dovolená rychlost v místě měření byla 80 km/h, žalobce překročil maximální dovolenou rychlost v obci o ± 49 km/h, čímž porušil ust. § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb.
15. Příkazem ze dne 5. 5. 2021, č. j. MHMP 618489/2021/BuL, byl žalobce shledán vinným z porušení ust. § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., jak je uvedeno v bodě 2 tohoto rozsudku, za což mu byla dle ust. § 125c odst. 5 písm. d) a ust. § 125c odst. 6 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb. uložena pokuta ve výši 8 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu 6 měsíců s účinností ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu. Příkaz byl žalobci doručen dne 11. 5. 2021.
16. Dne 20. 5. 2021 byl správnímu orgánu I. stupně doručen dopis žalobce, v němž uvedl, že podává odpor proti příkazu; uvedené podání nebylo ze strany žalobce podepsáno. Usnesením ze dne 24. 5. 2021, č. j. MHMP 734257/2021/BuL, byl žalobce dle ust. § 37 odst. 3 správního řádu vyzván, aby ve lhůtě 5 dní od doručení tohoto usnesení doplnil podaný odpor o svůj podpis. Usnesení bylo žalobci doručeno dne 10. 6. 2021. Dne 15. 6. 2021 byl správnímu orgánu I. stupně ze strany žalobce doručen odpor proti příkazu obsahující podpis žalobce.
17. Předvoláním ze dne 11. 8. 2021, č. j. MHMP 1216942/2021/BuL, bylo žalobci oznámeno, že s ním bylo dne 11. 5. 2021 zahájeno řízení o přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bodu 2 zákona č. 361/2000 Sb. pro porušení ust. § 18 odst. 4 téhož zákona, zároveň byl žalobce předvolán k ústnímu jednání nařízenému na den 15. 9. 2021 v 9:00 hodin. V poučení tohoto předvolání je uvedeno, že *před vydáním rozhodnutí má účastník řízení právo vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí (§ 36 odst. 3 správního řádu), a to ve shora uvedeném termínu ústního jednání. Pokud se však k ústnímu jednání bez náležité omluvy nebo bez dostatečného důvodu nedostaví a nebude nařizováno další ústní jednání, má správní orgán za to, že se tohoto práva vzdal.* Předvolání bylo žalobci doručeno dne 12. 8. 2021.
18. Dle protokolu o ústním jednání ze dne 15. 9. 2021, č. j. MHMP 1451490/2021/BuL, se žalobce k nařízenému jednání nedostavil, a ač byl o termínu jednání řádně vyrozuměn, ze své neúčasti se řádně neomluvil, správnímu orgánu I. stupně nebyl znám žádný důležitý důvod pro nedostavení se. Bylo konstatováno, že žalobce nebyl seznámen s oznámením přestupku ze dne 24. 4. 2021, a se spisovou dokumentací, žalobce nevyužil svého práva k vyjádření se k předmětné věci. V průběhu ústního jednání proběhlo dokazování, bylo předloženo oznámení přestupku, úřední záznam zakročujících policistů ze dne 24. 4. 2021, obrazový záznam č. 9129, ověřovací list č. 100/20 ze dne 19. 5. 2020, kopie řidičského a občanského průkazu žalobce. Vzhledem k tomu, že se žalobce k ústnímu jednání nedostavil a ve věci nebylo třeba doplnit nové důkazy, bylo dokazování ukončeno.
19. V prvostupňovém rozhodnutí ze dne 23. 9. 2021 správní orgán I. stupně vyšel z došlého oznámení o přestupku ze dne 24. 4. 2021, z obsahu úředního záznamu zakročujících policistů ze dne 24. 4. 2021, obrazového záznamu č. 9129, ověřovacího listu č. 100/20 ze

dne 19. 5. 2020, a z kopie řidičského a občanského průkazu žalobce. Uvedl, že ze skutkového děje je zřejmé, že žalobce jako řidič motorového vozidla v rozporu s ust. § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb. řídil motorové vozidlo v obci rychlostí o 49 km/h vyšší, než která je v konkrétním místě povolena, tím naplnil formální znaky přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bodu 2 zákona č. 361/2000 Sb., a také znak materiální, neboť překračování nejvyšší dovolené rychlosti se řadí k častým příčinám dopravních nehod s vážnými následky a pokud k takovému jednání dochází v obci, kde se předpokládá vyšší frekvence pohybu dalších účastníků provozu na pozemních komunikacích, podstatně se tím zvyšuje i míra jejich ohrožení. Odůvodnil uložení správního trestu. Shledal dostatek podkladů pro rozhodnutí o odpovědnosti žalobce za spáchaný přestupek; vzhledem k tomu, že se žalobce, ač řádně a včas předvolán, k jednání dne 15. 9. 2021 bez náležité omluvy nebo bez důležitého důvodu nedostavil, bylo rozhodnuto v jeho nepřítomnosti. Prvostupňové rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 11. 10. 2021.

20. Dne 14. 12. 2021 bylo správnímu orgánu I. stupně doručeno odvolání žalobce ze dne 10. 12. 2021, v němž namítal, že rychlost byla měřena až na nájezdu D1, kde je dopravním značením stanovena nejvyšší dovolená rychlost 110 km/h, nebylo nijak prokázáno, že je v tomto úseku stanovena rychlost 80 km/h. Dále namítal, že mu nebylo umožněno seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim, dne 9. 9. 2021 ve 14:30 hodin se dostavil ke správnímu orgánu I. stupně za účelem nahlédnutí do spisu, v daný den byly úřední hodiny do 15:00 hodin, bylo mu sděleno, že do spisu nahlédnout nelze, aniž by však o tom bylo vydáno usnesení. Odkázal na ust. § 38 odst. 1, 2 a 6 správního řádu, podle kterého odepřel-li správní orgán osobě nahlížet do spisu nebo jeho části, vydá o tom usnesení, které se oznamuje pouze této osobě, správní orgán takto nepostupoval a jeho postup je nezákonný, v konečném důsledku byla žalobci odepřena zákonná možnost proti postupu správního orgánu brojit odvoláním.
21. V napadeném rozhodnutí ze dne 9. 5. 2022 žalovaný dospěl k závěru, že správní orgán I. stupně ve věci postupoval zcela v souladu s dotčenými právními předpisy, nebyl shledán žádný důvod ke zrušení prvostupňového rozhodnutí. K námitce nedoložení nejvyšší dovolené rychlosti odkázal na důkazy obsažené ve správním spise, které byly k prokázání žalobcovy viny a stanovení rozsahu správního trestu dostačující a jejich zákonnost nebyla zpochybněna. Odkázal na rozsudek NSS ze dne 24. 2. 2016, č. j. 6 As 50/2015 – 38, podle kterého v případě překročení nejvyšší dovolené rychlosti se spáchaný přestupek dokazuje primárně listinou o naměřené rychlosti vozidla, která je i v projednávaném případě součástí spisové dokumentace, dále odkázal i na rozsudek NSS ze dne 22. 6. 2016, č. j. 6 As 229/2015 – 43. Žalovaný nepřisvědčil námitce žalobce, že rychlost byla měřena až na nájezdu na dálnici D1, kde je dopravním značením stanovena rychlost 110 km/h, poukázal na poznatky z úřední činnosti a otevřených internetových zdrojů, ze spisové dokumentace jednoznačně plyne, že rychlost žalobcova vozidla byla změřena uvnitř úseku, kde je stanovena nejvyšší dovolená rychlost 80 km/h. K námitce o odepření nahlédnutí do spisu žalovaný uvedl, že žalobce byl řádně předvolán k ústnímu jednání za účelem vyjádření se k věci a seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí, této možnost bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu nevyužil, termín tohoto úkonu následoval až po dni, kdy chtěl žalobce nahlédnout do spisu, žalobce měl možnost domluvit si nahlédnutí do spisu v kterémkoli dalším termínu před vydáním rozhodnutí na základě domluvy se správním orgánem I. stupně; odepření nahlédnutí do spisu dne 9. 9. 2021 ve smyslu ust. § 38 odst. 5 správního řádu ze spisové dokumentace nijak

nevyplývá, žalobce toto své tvrzení blíže nedokládá. Takové odepření, kdy by správní orgán I. stupně vyhotovoval usnesení, správní řád předpokládá např. v situaci, kdy se k nahlížení do spisu dostaví osoba, která neprokáže totožnost nebo oprávněnost zastoupení, právní zájem na věci apod., netýká se situace, kdy se osoba dostaví ke správnímu orgánu, ale s ohledem na pracovní organizační situaci není možné v daném okamžiku tento úkon provést, v takovém případě je možnost domluvy jiného termínu se správním orgánem. Žalovaný byl názoru, že žalobce nebyl zkrácen na svém právu seznámit se se spisovou dokumentací a vyjádřit se k věci před vydáním rozhodnutí, neboť těchto možností žalobce nevyužil, nebyl připraven ani o možnost proti postupu správního orgánu I. stupně brojit odvoláním, neboť podal včasné odvolání, v němž se k obsahu prvostupňového rozhodnutí v rozsahu jím zvoleném vyjádřil. Žalovaný dospěl k závěru, že řízení nebylo stíženo vadou, pro kterou by bylo třeba dané rozhodnutí zrušit, žalobci byl uvedený přestupek spolehlivě prokázán.

VI. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

22. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; dále jen „s.ř.s.“). Při přezkoumávání vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
23. Soud ve věci rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili ve smyslu ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.
24. Předně se soud zabýval otázkou, zda v daném správním řízení bylo porušeno právo žalobce na seznámení se s podklady pro rozhodnutí dle § 36 odst. 3 správního řádu.
25. Dle ust. § 36 odst. 3 věty první správního řádu *nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal.*
26. Účelem tohoto ustanovení je dát účastníkovi řízení možnost seznámit se s obsahem správního spisu v době bezprostředně předcházející vydání rozhodnutí, tj. v době, kdy mezi seznámením se s podklady a vydáním rozhodnutí již není správní spis o další důkazní prostředky doplňován (rozsudek NSS ze dne 26. 2. 2010, č. j. 8 Afs 21/2009-243, č. 2073/2010 Sb. NSS).
27. Právo účastníka řízení vyjádřit se k podkladům rozhodnutí představuje jedno ze základních procesních práv ve správním řízení, které je současně zárukou ústavního práva vyjádřit se ke všem prováděným důkazům ve smyslu čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (rozsudek NSS ze dne 13. 11. 2014, čj. 9 As 42/2014-35). Možnost znát podklady pro rozhodnutí a vyjádřit se k nim znamená z pohledu účastníka řízení významný moment, díky němuž se výsledek řízení stává předvídatelným, a tedy souladným s principem předvídatelnosti aktů veřejné moci a ochranou legitimních očekávání adresátů veřejné správy (rozsudek NSS ze dne 14. 4. 2022, čj. 5 Ads 41/2021-22). V obecné rovině platí, že toto právo předpokládá aktivní roli správního orgánu, který musí účastníky řízení vyzvat, aby se k podkladům rozhodnutí vyjádřili (rozsudek NSS ze dne 3. 2. 2016, č. j. 2 As 284/2015-41). Jeho smyslem je umožnit účastníku řízení, aby ve fázi před vydáním rozhodnutí, tedy poté, co správní orgán ukončil

shromažďování podkladů rozhodnutí, mohl uplatnit své výhrady, resp. učinit procesní návrhy tak, aby rozhodnutí skutečně vycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci (rozsudek NSS ze dne 14. 11. 2003, č. j. 7 A 112/2002-36, č. 303/2004 Sb. NSS).

28. Soud dále poukazuje na rozsudek NSS ze dne 12. 11. 2019, č. j. 1 As 322/2018 – 25, kde se NSS zabýval obdobnou situací, jako v dané věci, a kde uvedl: „[p]okud správní orgán prvního stupně poučí účastníka, že bude mít možnost u ústního jednání uplatnit svá procesní práva, mimo jiné také právo vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí, je toto poučení dostatečné pro zachování práva účastníka řízení podle § 36 odst. 3 správního řádu, nejsou-li po skončení ústního jednání žádné další podklady do spisu zařazeny. (...) Je pravdou, že neúčastí na jednání neztrácí účastník automaticky právo na seznámení se s podklady. Pokud by se např. dostavil ke správnímu orgánu po skončení jednání, právo na seznámení se s podklady by mu nesmělo být upřeno. Na druhou stranu však podle ustálené judikatury neúčastí na jednání, kterou účastník řádně neomluvil, se sám fakticky vzdal práva na seznámení se s podklady a vyjádření k nim (srov. např. rozsudky ze dne 22. 7. 2010, č. j. 5 As 17/2010 – 111, ze dne 12. 5. 2011, č. j. 9 As 76/2010 – 76, nebo výše citovaný rozsudek č. j. 8 As 54/2013 – 29).” Z uvedeného vyplývá, že zásadní pro naplnění práva účastníka řízení dle ust. § 36 odst. 3 správního řádu je předchozí poučení správního orgánu o tom, že bude mít možnost u ústního jednání uplatnit svá procesní práva včetně práva na seznámení se a vyjádření se k podkladům pro rozhodnutí, a to za podmínky, že následně nejsou do správního spisu zařazeny žádné další podklady. Pokud se účastník řízení k jednání nedostaví a svou neúčast řádně neomluví, vychází NSS z toho, že se fakticky vzdal práva na seznámení s podklady a vyjádření se k nim. Pokud by se však následně ke správnímu orgánu dostavil, mělo by mu být seznámení se s poklady umožněno.
29. Soud konstatuje, že formulace poučení použitá v předvolání k ústnímu jednání ze dne 11. 8. 2021 obsahuje dostatečné informace o tom, že během ústního jednání dne 15. 9. 2021 bude mít žalobce možnost seznámit se s podklady pro rozhodnutí a vyjádřit se k nim, po ústním jednání nebyly žádné další podklady do spisu zařazeny, práva žalobce dle § 36 odst. 3 správního řádu tím tedy byla zachována. Žalobce byl k nařízenému jednání řádně předvolán, k jednání se nedostavil a svou neúčast neomluvil, po dokazování, které proběhlo při ústním jednání, nebyl spis doplňován o další podklady. Po konání ústního jednání dne 15. 9. 2021 do vyhotovení prvostupňového rozhodnutí dne 23. 9. 2021 se žalobce ke správnímu orgánu I. stupně nedostavil a seznámení se s podklady nepožadoval, a ani nenamítá, že by mu v tomto období mělo být toto právo odepřeno. Soud proto dospěl k závěru, že byť je formulace poučení obsažená v předvolání k ústnímu jednání ze dne 11. 8. 2021 zčásti nepřesná (v tom směru, že žalobce se svého procesního práva seznámit se s podklady pro rozhodnutí a vyjádřit se k nim může vzdát pouze vlastním úkonem), ve správním řízení nedošlo k porušení těchto procesních práv žalobce (§ 36 odst. 3 správního řádu), a není tedy ani dán důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí.
30. Žalobce se v žalobě dovolával praxe žalovaného, který rozhodnutí správního orgánu I. stupně obsahující obdobná poučení mnohokrát zrušil jako nezákonná, namítal porušení ust. § 2 odst. 4 správního řádu a zásady ochrany veřejného zájmu a legitimního očekávání. Soud zde podotýká, že žalobce svou argumentaci poprvé použil až v žalobě, ve správním řízení jí neuváděl.

31. Dle ust. § 2 odst. 4 správního řádu *správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.*
32. V rozsudku ze dne 16. 3. 2010, č. j. 1 Afs 50/2009 – 233, na nějž odkazoval také žalobce, Nejvyšší správní soud uvedl, že „Existence možnosti účastníků řízení spolehnout se na to, že jejich věc správní orgán posoudí stejným způsobem, jakým již dříve posoudil skutkově obdobné či stejné věci, je nezbytnou součástí jednoho ze základních znaků právního státu – právní jistoty. (...) Pokud pak správní orgán zamýšlí rozhodnout v obdobném či shodném případě jiným způsobem, může tak učinit pouze, jak stanoví § 2 odst. 4 správního řádu, pokud je to důvodné. Jinými slovy, zásada legitimního očekávání účastníka správního řízení nemá v žádném případě absolutní hodnotu a je např. omezena jinými zásadami, jež je v rámci správního řízení správní orgán povinen respektovat. Zde musí Nejvyšší správní soud souhlasit s názorem krajského soudu, že zásada legitimního očekávání je omezena zejm. zásadou legality (§ 2 odst. 1 a 2 správního řádu) či zásadou účelnosti a souladu zvoleného řešení s veřejným zájmem (§ 2 odst. 4 správního řádu).” (podtržení doplněno – pozn. soudu) Smyslem a účelem zásady legitimního očekávání je dle uvedeného rozsudku ochrana dobré víry a právní jistoty účastníků řízení, že jejich jednání bude správními orgány posuzováno stejným způsobem, jakým byly do okamžiku rozhodování správního orgánu v konkrétní věci posuzovány případy pojednávající o skutkově týchž či obdobných otázkách. Zásada legitimního očekávání však nemá absolutní povahu, je omezena dalšími zásadami správního řízení, zejména zásadou legality či zásadou účelnosti a souladu zvoleného řešení s veřejným zájmem.
33. Jak rovněž uvedl NSS v rozsudku ze dne 12. 5. 2016 č.j. 5 As 155/2015-35: „Nelze se dovolávat legitimního očekávání z titulu zavedené správní praxe (zde vydání kladných rozhodnutí Národního památkového úřadu ohledně zateplení fasád u památkově chráněných objektů) za situace, kdy se jednalo o nezákonnou správní praxi, jejíž následování je nežádoucí a bylo by v rozporu se zákonem (§ 2 odst. 4 správního řádu z roku 2004).“ Dále zde konstatoval: „Účastník řízení se však nepochybně před správním orgánem může dovolávat obdobného zacházení jako v předchozích srovnatelných případech jen tehdy, byl-li tento předchozí postup správního orgánu v souladu se zákonem. To znamená, že se nemůže domáhat, aby správní orgán nadále dodržoval svoji předchozí nezákonnou správní praxi, i když nebyla relevantně napadena či jinými mechanismy uvedena do souladu se zákonem, ale může se domáhat pouze, aby správní orgán dodržoval takovou správní praxi, která se pohybuje v mezích prostoru pro uvážení, jenž je mu zákonem dán.“
34. V posuzovaném případě soud v bodech 25-29 výše odůvodnil, že poučení správního orgánu I. stupně nepředstavovalo porušení práv žalobce podle § 36 odst. 3 správního řádu, tato procesní práva žalobce byla zachována, nebyl důvod dán ke zrušení prvostupňového rozhodnutí, neboť nebylo stíženo nezákonností. I kdyby tedy žalovaný v jiných případech rozhodnutí prvoinstančního orgánu obsahující obdobné poučení rušil a označoval je za nezákonná, nejednalo by se o postup v souladu se zákonem a jako takový by nemohl založit legitimní očekávání ve smyslu § 2 odst. 4 správního řádu, i kdyby se jednalo o správní praxi. Z tohoto důvodu soud neprováděl dokazování rozhodnutími žalovaného ze dne 8. 9. 2021 č. j. MD-28052/2021-160/4, ze dne 7. 1. 2022 č. j. MD-38702/2021-160/4 a ze dne 23. 8. 2022 č. j. MD-26871/2022-160/4, které žalobce připojil k žalobě. Poslední z těchto rozhodnutí navíc bylo vydáno až po napadeném rozhodnutí, a tedy již z tohoto důvodu by nemohlo být ve věci relevantní.

35. Soud k tomu rovněž uvádí, že žalobce v žalobě netvrdí, že měl uvedená jiná rozhodnutí žalovaného k dispozici již v průběhu správního řízení a že v souladu s nimi volil svůj procesní postup v řízení, v odvolání předmětnou námitku legitimního očekávání žalobce neuplatnil a na ustálenou správní praxi nepoukazoval. Pokud však žalobce tehdy o těchto jiných rozhodnutích žalovaného neměl povědomí, nemohl mít ani očekávání, že žalovaný bude v jeho případě rozhodovat stejně.
36. Pouze pro úplnost soud poukazuje na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího právního soudu ze dne 21. 7. 2009, č. j. 6 Ads 88/2006 - 132, kde se zabýval otázkou správní praxe zakládající legitimní očekávání: „*správní praxe zakládající legitimní očekávání je ustálená, jednotná a dlouhodobá činnost (příp. i nečinnost) orgánů veřejné správy, která opakovaně potvrzuje určitý výklad a použití právních předpisů. Takovou praxí je správní orgán vázán. Jen taková správní praxe je doplněním psaného práva a je způsobilá modifikovat pravidla obsažená v právní normě.*“ (viz také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 1. 2022, č. j. 1 Afs 306/2021 – 35). Z uvedeného vyplývá, že aby správní praxe mohla u adresátů právních norem zakládat legitimní očekávání, musí se jednat o ustálenou, jednotnou a dlouhodobou (ne)činnost orgánů veřejné správy, která bude opakovaně potvrzovat určitý výklad.
37. Žalobce však poukazoval pouze na dva konkrétní případy předcházející napadené rozhodnutí, kdy měl dle jeho tvrzení žalovaný prvoinstanční rozhodnutí z důvodu nesprávného poučení zrušit, přičemž pouze ze dvou případů rozhodnutí žalovaného by ani v případě zákonnosti takových rozhodnutí nebylo možné na ustálenou rozhodovací praxi usuzovat. Námitka porušení legitimního očekávání je tak ze všech těchto důvodů nedůvodná.
38. Soud proto na základě shora uvedeného neshledal žalobu důvodnou a dle § 78 odst. 7 s.ř.s. ji zamítl.
39. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje: X. X.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 13. října 2023

Mgr. Kateřina Peroutková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje: X. X.